

Brüsszel, 2025. április 24.
(OR. en)

7947/25

JEUN 50
DISINFO 28
AUDIO 22
JAI 492

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Dezinformáció, manipuláció és fenyegetések a kibertérben, valamint ezek hatása a fiatalok életére – <i>Irányadó vita</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyra vonatkozó elnökségi vitaindító feljegyzést, amely az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2025. május 12-i ülésén folytatandó irányadó vita előkészítése céljából készült.

Dezinformáció, manipuláció és fenyegetések a kibertérben, valamint ezek hatása a fiatalok életére

A társadalom digitális transzformációja lehetőségeket és kihívásokat egyaránt teremtett a fiatalok számára. A digitális technológiák Európa-szerte átalakították a kommunikációt, az oktatást, az információkhoz való hozzáférést és a polgári szerepvállalást.

Bár ez a fejlődés kedvez a tanulásnak, a globális konnektivitásnak és az élet különböző területein való részvételnek, jelentős kockázatokat is rejt magában, különösen a dezinformáció, az információmanipuláció és az online fenyegetések formájában.

A dezinformáció, vagyis a hamis vagy félrevezető tartalmak szándékos terjesztése általános problémává vált, amelyet az online platformok jelentős mértékben felerősítenek. Az aktivitás maximalizálására tervezett algoritmusok a pontosság helyett gyakran a szenzációértékű tartalmakat részesítik előnyben, olyan környezetet teremtve, amelyben gyorsan terjednek a hamis és káros narratívák.

E kihívásokat tovább súlyosbítják az olyan manipulatív taktikák, mint például az algoritmikus célzás és a visszhangkamrák, csakúgy, mint a generatív MI-technológiákkal való visszaélés jelentette kockázatok. A fiatalok gyakran látnak olyan tartalmakat, amelyek megerősítik meglévő meggyőződéseiket és elfogultságaikat, és így szűkítik azon különféle nézőpontok körét, amelyekkel a fiatalok találkoznak. Ez a digitális töredezettség megosztottságot gerjeszt és gyengíti a társadalmi bizalmat, ami megnehezíti a megalapozott döntéshozatalt.

Ez a tendencia aláássa a demokratikus intézményekbe vetett bizalmat, és hátráltatja a fiatalokat a hiteles források, illetve a manipulált és hamis tartalmak felismerésében. Mindez súlyos következményekkel járhat: befolyásolhatja olyan kritikus kérdések megítélését, mint a választások, az éghajlatváltozás és a népegészségügy, valamint a társadalomtól való elforduláshoz vagy online radikalizálódáshoz vezethet.

A dezinformáción kívül a fiatalokat az internetes megfélemlítésnél, a gyűlöletbeszédnél és az online radikalizálódásnál fogva is egyre jelentősebb kockázatok fenyegetik. Az internetes anonimitás minimális elszámoltathatóság mellett megkönnyíti a zaklatást és a manipulációt. Ezek a fenyegetések komoly hatást gyakorolnak a mentális egészségre, hozzájárulva a szorongáshoz, a depresszióhoz, valamint szélsőséges esetekben az önkárosításhoz.

A digitális kirekesztettség növeli az online fenyegetésekkel szembeni kiszolgáltatottságot. Alapvető fontosságú a magas színvonalú és megalapozott digitális erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok számára. Az EU befogadás és egyenlőség iránti elkötelezettségének ki kell terjednie a digitális jártassággal kapcsolatos kezdeményezésekre, biztosítandó, hogy minden fiatal biztonságosan eligazodhasson az online környezetben, és birtokában legyen az online térben a megalapozott döntéshozatalhoz szükséges kritikai gondolkodás készségeinek.

A demokratikus intézmények megerősítése és a fiatalok tájékozottságának előmozdítása érdekében tagállami és uniós szinten egyaránt koordinált fellépésre van szükség. E kihívások kezelése terén kulcsfontosságúak az olyan kezdeményezések, mint a digitális oktatási cselekvési terv (2021–2027), a digitális oktatás és készségek jövőjére vonatkozó, a 2030-ig tartó időszakra szóló jövőbeli ütemterv, a felkészültségi unióról szóló stratégia, a készülő európai demokráciapajzs, valamint az internetes megfélemlítés elleni uniós cselekvési terv.

Mindazonáltal további intézkedések szükségesek annak érdekében, hogy:

- a fiatalok megszerezhessék a kritikai gondolkodáshoz szükséges, valamint a digitális jártassággal és a médiatudatossággal kapcsolatos készségeket;
- a fiatalok ösztönzést kapjanak az információk online manipulálása elleni nemzeti és uniós szakpolitikák alakításában való részvételre;
- létrejőjenek olyan szilárd, uniós szintű eszközök, amelyek a fiatalok dezinformációval szembeni rezilienciájának fokozását szolgálják.

A fentiek fényében felkérjük a minisztereket, hogy mérlegeljék az alábbi irányadó kérdéseket. Kérjük, hogy a felszólalásokat legfeljebb három percre korlátozzák.

1. *Hogyan tudnák a tagállamok jobban felvértezni a fiatalokat azon digitális készségekkel, kritikai gondolkodási készségekkel és médiatudatossággal, amelyek szükségesek az online tartalmak értékeléséhez, valamint a digitális környezeten belüli dezinformációval és manipulációval szembeni reziliencia kiépítéséhez?*
2. *Uniós szinten milyen eszközök és fellépések növelhetik a fiataloknak az online dezinformációval és manipulációval szembeni rezilienciáját, mozdíthatják elő a digitális eszközök pozitív és felelős használatát, valamint készíthetik fel jobban a fiatalokat a digitális korban való tájékozott és aktív demokratikus részvételre?*